

УДК 355.48 (470+479.22) “2008”

DOI: 10.33099/2707-1383-2019-34-4-68-80

Сороківська-Обіход А. І., ад'юнкт штатний науково-організаційного відділу Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів)

ІНФОРМАЦІЙНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ ДО ГРУЗІЇ У 2008 РОЦІ

У статті висвітлено основні етапи підготовки Російської Федерації до вторгнення у Грузію у 2008 році, описано інформаційну складову цієї підготовки, її особливості та боротьбу РФ за контроль в інформаційному просторі для отримання геополітичних дивідендів. Перед початком серпневої воєнної операції РФ стала організатором проведення активних багатопланових антигрузинських інформаційних «вкидів», використовуючи дипломатичні ресурси і підконтрольні керівництву РФ ЗМІ та проросійські медіа у Абхазії та Південній Осетії. Основна увага акцентувалася на можливих загрозах початку війни зі сторони Грузії, при цьому часто використовувалися викривлені та недостовірні історичні факти про роль Грузії у конфліктах початку 90-х рр. У публікації здійснений аналіз фактології з російських та західних джерел про причини та передумови розв'язання конфлікту на початку серпня 2008 року, який РФ спланувала та ретельно підготувала.

***Ключові слова:** російсько-грузинська війна 2008 року, інформаційна боротьба, геополітика, дипломатична ескалація конфлікту, воєнна ескалація.*

Постановка проблеми. На сьогоднішній головною ціллю та геополітичною реальністю російського військово-політичного керівництва є домінування на пострадянському просторі, яке досягається наступними засобами: створення «буферних зон» та «поясів нестабільності»; перерозподіл сфер впливу; розкол існуючих та запобігання створенню нових союзів; розвал незалежних держав; здобуття нових ринків збуту. РФ історично використовує сепаратизм та постколоніальні претензії в сусідніх державах, щоб шантажувати та, у випадку необхідності, розчленувати їх.

Це стало очевидним в підході використання Росією «концепції сильної держави» у зовнішній політиці щодо Молдови, Грузії та України. У випадку з Грузією історичним фактом є те, що регулярні військові частини збройних сил РФ, які не мали статусу миротворців, вторглися на територію іншої держави ще до 7 серпня 2008 р. без дозволу чи повідомлення грузинського керівництва. Таким чином було здійснено акт агресії відповідно до міжнародного права.

Огляд основних досліджень. Тематиці російсько-грузинської війни 2008 р. присвячено чимало публікацій західних та російських дослідників. Ґрунтовними є дослідження західних науковців – А. Ілларіонова [9], Й. Поп'яневські [13], Д. Сміта [15], П. Фельгенгауера [11] та ін. («Серпневі гармати 2008. Російська війна у Грузії»), Р. Асмуса [7] («Маленька війна, яка потрусила світ»), М. Херпена [18] («Війни Путіна: Зростання нового російського імперіалізму»), А. Коена, Р. Гамільтона [8] («Російські військові та війна у Грузії: уроки та наслідки»). Серед російських дослідників відзначимо роботу А. Лаврова [12] та ін. («Танки серпня»), С. Галицького [2] («Бросок на Гори. Полковник А. Л. Красов»), М. Бондаренко [1] («Шашки наголо»).

Мета статті – здійснення аналізу інформаційної складової підготовки російського вторгнення до Грузії у серпні 2008 р. Визначення її основних етапів, які проводила РФ ще у довоєнний період, причин та передумов розпалювання конфлікту.

Виклад основного матеріалу. Інформаційна боротьба стосовно того, хто, коли та як розпочав російсько-грузинську війну серпня 2008 р. розпочалася ще у період до початку бойових дій. Хоча ініціатором конфлікту була Російська Федерація, завдяки використанню численніших ресурсів, у порівнянні з Грузією, та внесенню неоднозначності щодо причин початку війни їй вдалося отримати часткову перевагу в цій боротьбі. Міжнародна спільнота засуджує Росію за агресію 2008 р. проти Грузії, проте деякі її представники частину відповідальності за початок війни покладають на тогочасний уряд Грузії. Для досягнення переваги у інформаційній боротьбі РФ успішно застосовує дипломатію та пропаганду як головну зброю проти Грузії у геополітичній боротьбі поблизу своїх кордонів.

На шляху до російсько-грузинської війни. Коріння витоків російсько-грузинської війни 2008 р. сягає початку 1990-х рр., коли російські спецслужби створили, підтримували та керували

угрупованнями місцевих сепаратистів в Абхазії та Південній Осетії. Активне російське зовнішнє втручання призвело до того, що ці регіони потрапили під непрямий контроль РФ, а переважна більшість грузинського населення Абхазії була вигнана з регіону внаслідок жорстоких етнічних чисток. Оскільки Грузія на початку 1990-х рр. значною мірою була дипломатично ізольованою, РФ вдалося силою примусити Грузію прийняти присутність російських миротворців в обох регіонах. В Абхазії миротворцями стали лише російські підрозділи, а у Південній Осетії миротворчий контингент складала три батальйони: російських регулярних збройних сил, підрозділ, який офіційно представляв регіон РФ Північна Осетія-Аланія, батальйон збройних сил Грузії.

З часу приходу до влади у РФ В. Путіна відносини між Росією та Грузією постійно погіршувались. Російські дії у Грузії з 1999 р. до лютого 2008 року включали: будівництво та розвиток російських військових баз на грузинській території, непідконтрольних уряду Грузії; підготовку наприкінці 2006 – початку 2007 року Генеральним штабом РФ плану війни проти Грузії; організацію, підготовку та озброєння сепаратистів у Південній Осетії, які надаватимуть допомогу російським

підрозділам у випадку виникнення відкритих бойових дій з Грузією; обстріли території Грузії російською військовою авіацією; зустрічі російських чиновників, зокрема В. Путіна, з лідерами Абхазії та Південної Осетії; політичну підготовку до визнання незалежності цих регіонів; призначення російських військових, представників спецслужб та інших громадян РФ на керівні посади в Південній Осетії; надання російського громадянства жителям Абхазії та Південної Осетії [9, с. 53-81].

Дипломатична ескалація у 2008 році. Внаслідок проголошення незалежності Косово 17 лютого 2008 р. та його подальшого визнання більшістю країн Заходу, відбулася різка ескалація подій. 6 березня 2008 р. РФ вийшла із договору Співдружності Незалежних Держав від 1996 р., який забороняв військові, політичні та економічні відносини з урядом Абхазії державам-членам СНД. 21 березня 2008 р. Державна Дума РФ прийняла резолюцію, в якій закликала уряд визнати Абхазію та Південну Осетію та захистити громадян РФ у цих регіонах. 3 квітня 2008 р. В. Путін надіслав листа лідерам цих регіонів, пообіцявши підтримати усіма можливими засобами [7, с. 146].

Російське керівництво відкрито обговорювало зв'язок між діями в Грузії

та незалежністю Косово. Ще до визнання незалежності Косово тодішній начальник Генерального штабу РФ Ю. Балуювський заявив, що «це визнання стане відлунням в інших регіонах, зокрема у тих, що знаходяться поблизу російських кордонів, Абхазії, Південній Осетії та Придністров'ї» [15, с. 125]. У лютому 2008 р. під час останньої зустрічі М. Саакашвілі та В. Путіна, російський лідер заявив, що «Росія буде ще більше підривати суверенітет Грузії в Абхазії та Південній Осетії» [7, с. 106].

Іншим пусковим фактором російських дій стала перспектива вступу Грузії до НАТО, яку Москва визнала неприйнятною. 11 березня 2008 р. російський посланець в НАТО Д. Рогозін заявив: «У випадку отримання Грузією від США перспективи вступу до НАТО наступного ж дня розпочнеться процес реального від'єднання Абхазії та Південної Осетії від Грузії» [15, с. 125]. Після публікації комюніке 20-го саміту НАТО в Бухаресті 4 квітня 2008 р., у якому розглядалися перспективи можливого членства Грузії в НАТО, президент РФ опублікував заяву, в якій наголосив, що «Росія зможе надати ефективну допомогу Південній Осетії та Абхазії у відповідь на рішення НАТО». 8 квітня 2008 р. міністр закордонних справ РФ С. Лавров за-

явив, що «Росія зробить усе можливе, щоб Україна та Грузія не вступили до НАТО» [4]. 16 квітня 2008 р. В. Путін видав Указ про встановлення прямих офіційних відносин між російськими урядовими відомствами та керівництвом Абхазії і Південної Осетії. У відповідь Грузія заявила, що Росія прагне анексії цих регіонів; ЄС, ОБСЄ, НАТО та західні країни також засудили дії РФ [7, с. 147].

Воєнна ескалація у 2008 році – початковий етап. 17 квітня 2008 р. 300 російських військових прибули до Абхазії та були розміщені на базі в Очамчирі. 20 квітня 2008 р. російський літак МіГ-29 збив неозброєний грузинський безпілотний літальний апарат, який виконував місію спостереження за російським військовим нарошуванням в Абхазії. Цей факт був підтверджений розслідуванням Місії спостерігачів ООН у Грузії. Ще декілька грузинських БПЛА були збиті у травні 2008 р. [9, с. 68–69].

У квітні 2008 р. РФ оголосила про передислокацію 400 військовослужбовців 108-го полку 7-ї десантно-штурмової дивізії (базується в Новоросійську) до Абхазії, що стало порушенням угоди СНД про миротворчі операції [18, с. 212–213]. Також були передислоковані підрозділи спеціального призначення ЗС РФ до

Абхазії та Південної Осетії [12, с. 41]. Переміщення російських підрозділів супроводжувалося постачанням зброї до Абхазії та Південної Осетії. За твердженням грузинської сторони, починаючи з кінця весни 26 великих контейнерів російської військової техніки були завезені до Абхазії (броне-техніка БМП/БТР, гаубиці типу Д-30, зенітні системи «Бук», ракетні системи БМ-21 «Град», зенітні системи ЗСУ-23-4 «Шилка»). Менша кількість аналогічних систем озброєння була завезена до Південної Осетії та попередньо розміщена в Джавському районі [7, с. 166]. 31 травня 2008 р. Міністерство оборони РФ оголосило про розміщення 400 військовослужбовців російських залізничних військ у Абхазії, які відновлюватимуть залізницю між Сухумі та Очамчіра, а це знаходиться в безпосередній близькості до території, підконтрольній уряду Грузії [7, с. 150]. Цей крок порушив миротворчий мандат РФ та був проведений, незважаючи на гучні протести грузинського уряду [15, с. 138]. За словами заступника міністра закордонних справ Грузії Грігола Вашадзе, «перевезення залізничних підрозділів на територію іншої країни можна розцінити як підготовку військової інтервенції» [7, с. 150]. Дії РФ також засудило міжнародне співтовариство

як такі, що суперечать суверенітету та територіальній цілісності Грузії. У резолюції Європейського парламенту від 5 червня 2008 р. зазначалося, що «діючий формат миротворчої діяльності необхідно переглянути, оскільки російські підрозділи втратили роль нейтральних та неупереджених миротворців» [18, с. 213].

Російські підрозділи завершили ремонт залізниць між Сухумі та Очамчірою 30 липня 2008 р. [13, с. 149]. За словами заступника помічника держсекретаря США Метью Бризи, «потрібно було відновити залізницю для того, щоб постачати боєприпаси та інше військово обладнання для забезпечення успішного проведення російського вторгнення» [19]. Реальність цілеспрямованої російської підготовки до війни проти Грузії пізніше підтвердив генерал армії Ю. Балувєвський, який під час російсько-грузинської війни обіймав посаду заступника секретаря Ради безпеки РФ. За його словами, «рішення про вторгнення до Грузії було прийнято В. Путіним у травні 2008 р. ще до інавгурації президента РФ Д. Медведєва. Був підготовлений детальний план військових дій, а командири підрозділів заздалегідь отримали конкретні накази» [11].

Деякі західні спецслужби правильно передбачили майбутню війну. За

словами представника американської розвідки, президенту США було надано достатньо багато попереджень щодо ворожих намірів Росії проти Грузії. У березні 2008 р. розвідувальна служба однієї з країн Балтії попередила, що Росія планує війну проти Грузії у цьому ж році і передбачила участь у ній 58-ї армії та 76-ї дивізії ЗС РФ [8, с. 16]. Шведська служба розвідки зв'язку – Радіоуправління національної оборони – також передбачала, що Росія нападе на Грузію [17]. Однак, усі ці факти не вплинули на політичне керівництво провідних західних держав щодо усвідомлення справжніх намірів РФ та подальшої дипломатичної політики.

Воєнна ескалація в 2008 році – заключний етап. У середині червня 2008 р. відбулися вибухи поблизу контрольованих Грузією сіл Кехві, Ергнеті та Тамарашені та посту осетинської міліції в Кохаті, перестрілки між контрольованими Грузією селами Свері і Прісі та контрольованими Південною Осетією селами Андзісі і Земо-Прісі, а також між південними околицями Цхінвалі та прилеглими грузинськими селами. 3 липня 2008 р. внаслідок вибуху було поранено кількох грузинських поліцейських, другим вибухом було вбито керівника міліції Цхінвалі. Інциденти супроводжува-

лись перестрілками вночі 3–4 липня 2008 р. [10, с. 204]. 8 липня 2008 р. чотири літаки ВПС РФ порушили повітряний простір Грузії, МЗС Росії офіційно визнало це порушення [9, с. 71]. Інцидент відбувся напередодні візиту 9 липня 2008 р. до Грузії Державного секретаря США Кондолізи Райс. 10 липня 2008 р. командувач Північно-Кавказьким військовим округом РФ генерал-полковник С. Макаров оголосив, що війська готуються до можливого вторгнення до Абхазії та/або Південної Осетії у випадку виникнення там бойових дій [16].

15 липня 2008 р. РФ розпочала широкомасштабні військові навчання «Кавказ-2008» в безпосередній близькості до грузинського кордону. Під час навчань серед російських підрозділів розповсюджували листівку під назвою «Воїн, знай ймовірного противника». В листівці містилася інформація про збройні сили Грузії [7, с. 21]. Навчання закінчилися 2 серпня 2008 р. За словами експерта з російських військових справ Університету штату Канзас Дейла Херспрінга, «ці навчання стали генеральною репетицією російського вторгнення до Грузії» [14]. Російський полковник А. Красов з 76-ї десантно-штурмової дивізії згодом у інтерв'ю заявив, що «під час навчань підрозді-

ли 76-ї дивізії ретельно вивчили всі дороги, що ведуть до Рокського тунелю на кордоні з Грузією» – тунелю, який став основним маршрутом російського вторгнення під час війни для 76-ї дивізії [2]. Після закінчення навчань деякі російські підрозділи «начебто залишилися та були розміщені поблизу грузинського кордону з метою дотримання запобіжних заходів. Відповідно, отримавши наказ, вони могли швидко переміститися до Південної Осетії через Рокський тунель» [10, с. 217]. Згодом це підтвердив командувач 58-ї армії РФ А. Хрульов, який був поранений грузинськими військовими 9 серпня 2008 року. За його словами, «після закінчення навчань деякі підрозділи ЗС РФ не повернулися до пунктів постійної дислокації, а залишилися в горах біля підходів до Рокського тунелю» [3]. Також продовжувалося нарощування російських сил в Абхазії. У випуску російського журналу «Огоньок» кінця липня – початку серпня 2008 р. повідомлялося про постійне та безперервне постачання важкого озброєння та машин з паливом з Росії до Абхазії [6].

24–28 липня 2008 р. відбулося декілька вибухів в південних околицях Цхінвалі та в контрольованому Грузією селі Авневі, поблизу посту батальйону грузинських миротворчих сил. 29–31 липня 2008 р. повідомлялося

про перестрілки між підконтрольним Грузії селом Свері та підконтрольним Південній Осетії селом Андзісі в районі Сарабукі, а також в районі Хетагурово між південно-осетинським постом міліції та постом грузинської поліції на об'їзній дорозі грузинських сіл Авневі-Земо Нікозі [10, с. 206]. 1 серпня 2008 р. внаслідок вибуху саморобного вибухового пристрою на дорозі грузинських сіл Ередві-Хейті поблизу Цхінвалі п'ять грузинських поліцейських отримали поранення. 1–2 серпня 2008 р. в зоні конфлікту відбулася низка інтенсивних перестрілок, включно зі снайперським вогнем та мінометними обстрілами, що призвели до руйнувань та жертв, перестрілки відбувалися вночі 2–3 та 3–4 серпня 2008 р. [10, с. 207–208].

4 серпня 2008 р. президент Південної Осетії Е. Кокойти заявив, що прибули 300 добровольців з російського регіону Північної Осетії, очікується, що їхня кількість зросте до 2000 осіб. Наступного дня представник Південної Осетії у РФ Д. Медоев підтвердив, що добровольці з Росії вже прибули до Цхінвалі [5].

5 серпня 2008 р. Верховний отаман Союзу козачих військ Росії та зарубіжжя, керівник російської державної козацької організації В. Водолацький заявив, що його організація готова від-

правити добровольців до Південної Осетії для участі у війні проти Грузії. Лідери інших російських громадських козачих організацій – отаман Всевеликого війська Донського Н. Козіцин та отаман Владикавказького козачого округу А. Лозневой – також висловили готовність надати допомогу [1]. Після закінчення війни В. Водолацький заявив, що мобілізація добровольців планувалася централізовано і офіційно проводилася через призовні пункти в обласних та районних військових комісаріатах на Північному Кавказі РФ, більшість добровольців отримала призначення до 19-ї дивізії регулярних збройних сил РФ. 6 серпня 2008 р. російська газета «Известия» повідомила, що добровольці прибувають до Південної Осетії навіть з Москви [9, с. 74–75].

З другої половини дня 6 серпня 2008 р. перестрілки між грузинською та південно-осетинською сторонами відбувалися практично по всій лінії зіткнення, окремі гарячі точки були в районі Авневі-Нулі-Хетагурово (на захід від Цхінвалі) та районі Дменісі-Прісі (на сході Цхінвалі) [10, с. 208]. Пост грузинських миротворців на висоті Сарабукі також потрапив під обстріл, троє грузинських миротворців отримали поранення [20]. Згідно з повідомленнями російських ЗМІ, 6 серпня 2008 р. значна

кількість підрозділів ЗС РФ рухалася на південь у напрямку до Рокського тунелю на кордоні з Грузією, шлях був повністю заповнений колонами російських військових вантажівок та бронетехніки [9, с. 75].

Висновки. Проведений аналіз дає підстави стверджувати, що задовго до початку війни РФ добре спланувала та ретельно підготувалася до можливих в майбутньому бойових дій на території Грузії. Підготовка проходила поетапно, РФ залучила усі можливі інструменти та засоби для організації нападу на Грузію. Ще з 1990-х рр. були створені, підтримувалися та керувалися ззовні осередки сепаратизму в Абхазії та Південній Осетії, постійною була військова присутність російських підрозділів на території Грузії у рамках миротворчого контингенту.

У період 2006–2007 рр. відбулося посилення політичного та військового впливу керівництва РФ з метою підготовки до визнання незалежності цих регіонів від Грузії. Для цього розроблено та проведено ряд організаційних заходів, які включали військове нарощування та приготування у конфліктних регіонах, запровадження контролю над силовими структурами маріонеткових урядів самопроголошених утворень, надання громадянства РФ на території ін-

шої держави, а також дипломатичні заходи впливу на міжнародній арені.

З початку 2008 р. РФ взяла на інформаційно-дипломатичне «озброєння» процес проголошення незалежності Косово як окремої держави, саме цей факт став трактуватись Росією як можливість для офіційного визнання самопроголошених Абхазії та Південної Осетії. Це твердження не було активно заперечено світовим співтовариством і стало одним з політичних

приводів для початку розв'язання конфлікту на Кавказі. З метою ведення бойових дій РФ передислокувала регулярні підрозділи до кордону з Грузією та відновила залізничне сполучення і завезла велику кількість озброєння та військової техніки до конфліктних регіонів. Безпосередньо перед війною відбулися збройні зіткнення, РФ неодноразово порушувала повітряний простір Грузії та підтвердила прибуття добровольців до Південної Осетії.

Список використаних джерел і літератури

1. Бондаренко М. Шашки наголо // Независимая газета : [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : http://www.ng.ru/regions/2008-08-06/1_kazaki.html.
2. Бросок на Гори. Полковник А. Л. Красов // Блог писателя Сергея Галицкого : [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : www.blog.zaotechestvo.ru/2010/01/22/бросок-на-гори-полковник-а-л-красов/.
3. Война 08.08.08: Впервые о её тайнах в интервью Владиславу Шурыгину генерал Хрулёв // Regnum: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : <https://regnum.ru/news/polit/1525951.html>.
4. Лавров пообещал, что Украина попадет в НАТО только через труп России // Украинская правда: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/rus/news/2008/04/8/4437362/>.
5. Тбилиси и Цхинвали обменялись угрозами // Газета «Коммерсантъ» : [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kommersant.ru/doc/1008389>.
6. Шеремет П. Абхазия: ни мира, ни войны, ни отдыха. Журнал «Огонёк» : [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kommersant.ru/doc/2301166>.
7. Asmus R.D. A Little War That Shook the World: Georgia, Russia, and the Future of the West. – New York, 2010, – p. 21-166.
8. Cohen A. and Hamilton R.E. The Russian Military and the Georgia War: Lessons and Implications // Strategic Studies Institute, June 2011, – p. 16-72.

9. Illarionov A. The Russian Leadership's Preparation for War, 1999-2008/ in S.E. Cornell and S. Frederick Starr (eds.) *The Guns of August 2008: Russia's War in Georgia*. – New York, 2009, – p. 53-81.

10. Independent International Fact-Finding Mission on the Conflict in Georgia Report (September 2009), Volume II, – p. 204-217.

11. Felgenhauer P. Putin Confirms the Invasion of Georgia was Preplanned // *Eurasia Daily Monitor* : [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://jamestown.org/program/putin-confirms-the-invasion-of-georgia-was-preplanned/>.

12. Lavrov A. Timeline of Russian-Georgian Hostilities in August 2008 / in *The Tanks of August* by M.S. Barabanov, A.V. Lavrov and V.A. Tseluiko, edited by R.N. Pukhov. – Moscow: Centre for Analysis of Strategies and Technologies, 2010, – p. 41.

13. Popjanevski J. From Sukhumi to Tskhinvali: The Path to War in Georgia / in S.E. Cornell and S. Frederick Starr (eds.) *The Guns of August 2008: Russia's War in Georgia*. – New York, 2009, – p. 149.

14. Shanker T. Russians Melded Old-School Blitz with Modern Military Tactics // *New York Times*: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nytimes.com/2008/08/17/world/europe/17military.html>.

15. Smith D.J. The Saakashvili Administration's Reaction to Russian Policies Before the 2008 War / in S.E. Cornell and S. Frederick Starr (eds.) *The Guns of August 2008: Russia's War in Georgia*. – New York, 2009, – p. 125-138.

16. Socor V. De-Recognition of Georgia's Territorial Integrity Disqualifies Russia as a "Peacekeeper" // *Eurasia Daily Monitor* : [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://jamestown.org/program/de-recognition-of-georgias-territorial-integrity-disqualifies-russia-as-peacekeeper/>.

17. Sweden Knew about the Russia-Georgia War before the US: Report // *Radio Sweden* : [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=2054&artikel=5727212>].

18. Van Herpen M. H. Putin's Wars: The Rise of Russia's New Imperialism. – 2014, – pp. 212-213.

19. Whitmore B. Did Russia Plan its War in Georgia? // *Radio Free Europe/Radio Liberty* : [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.rferl.org/a/Did_Russia_Plan_Its_War_In_Georgia/1191460.html

20. 2008 Russo-Georgian War Recap: August 6 // *Civil Georgia*: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://old.civil.ge/eng/article.php?id=30336>.

References

1. Bondarenko M. Shashki nagolo // *Nezavisimaya gazeta* : [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.ng.ru/regions/2008-08-06/1_kazaki.html.
2. Brosok na Gori. Polkovnik A.L. Krasov // *Blog pisatelya Sergeya Galitskogo* : [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu : www.blog.zaotechestvo.ru/2010/01/22/бросок-на-гори-полковник-а-л-красов/.
3. Voyna 08.08.08: Vpervye o ee taynakh v intervyyu Vladislavu Shuryginu general Khrulev // *Regnum*: [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu : <https://regnum.ru/news/polit/1525951.html>.
4. Lavrov poobeshchal, chto Ukraina popadet v NATO tolko cherez trup Rossii // *Ukrainskaya pravda* : [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.prawda.com.ua/rus/news/2008/04/8/4437362/>.
5. Tbilisi i Tskhinvali obmenyalis ugrozami // *Gazeta «Kommersant»* : [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.kommersant.ru/doc/1008389>.
6. Sheremet P. Abkhaziya: ni mira, ni voyny, ni otdykha. *Zhurnal «Ogon-ek»* : [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.kommersant.ru/doc/2301166>.
7. Asmus R.D. *A Little War That Shook the World: Georgia, Russia, and the Future of the West*. – New York, 2010, – p. 21-166.
8. Cohen A. and Hamilton R.E. *The Russian Military and the Georgia War: Lessons and Implications* // *Strategic Studies Institute*, June 2011, – p. 16-72.
9. Illarionov A. *The Russian Leadership's Preparation for War, 1999-2008*/ in S.E. Cornell and S. Frederick Starr (eds.) *The Guns of August 2008: Russia's War in Georgia*. – New York, 2009, – p. 53-81.
10. *Independent International Fact-Finding Mission on the Conflict in Georgia Report (September 2009), Volume II*, – p. 204-217.
11. Felgenhauer P. *Putin Confirms the Invasion of Georgia was Preplanned* // *Eurasia Daily Monitor* : [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu : <https://jamestown.org/program/putin-confirms-the-invasion-of-georgia-was-preplanned/>.
12. Lavrov A. *Timeline of Russian-Georgian Hostilities in August 2008* / in *The Tanks of August* by M.S. Barabanov, A.V. Lavrov and V.A. Tseluiko, edited by R.N. Pukhov. – Moscow: Centre for Analysis of Strategies and Technologies, 2010, – p. 41.

13. Popjanevski J. From Sukhumi to Tskhinvali: The Path to War in Georgia / in S.E. Cornell and S. Frederick Starr (eds.) *The Guns of August 2008: Russia's War in Georgia*. – New York, 2009, – p. 149.

14. Shanker T. Russians Melded Old-School Blitz with Modern Military Tactics // *New York Times*: [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.nytimes.com/2008/08/17/world/europe/17military.html>.

15. Smith D.J. The Saakashvili Administration's Reaction to Russian Policies Before the 2008 War / in S.E. Cornell and S. Frederick Starr (eds.) *The Guns of August 2008: Russia's War in Georgia*. – New York, 2009, – p. 125-138.

16. Socor V. De-Recognition of Georgia's Territorial Integrity Disqualifies Russia as a "Peacekeeper" // *Eurasia Daily Monitor* : [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu : <https://jamestown.org/program/de-recognition-of-georgias-territorial-integrity-disqualifies-russia-as-peacekeeper/>.

17. Sweden Knew about the Russia-Georgia War before the US: Report // *Radio Sweden* : [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu : <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=2054&artikel=5727212>].

18. Van Herpen M. H. Putin's Wars: The Rise of Russia's New Imperialism. – 2014, – pp. 212-213.

19. Whitmore B. Did Russia Plan its War in Georgia? // *Radio Free Europe/Radio Liberty* : [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu : www.rferl.org/a/Did_Russia_Plan_Its_War_In_Georgia/1191460.html

20. 2008 Russo-Georgian War Recap: August 6 // *Civil Georgia*: [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu : <https://old.civil.ge/eng/article.php?id=30336>.

*Sorokivska-Obikhod A.I., PhD Student,
scientific and organizational department
of Hetman Petro Sahaidachnyi National
Army Academy (Lviv)*

INFORMATION COMPONENT OF PREPARATION OF RUSSIA'S INTERVENTION IN GEORGIA IN 2008

The article reflects the main stages of the Russian Federation's preparation for the invasion into Georgia in 2008, describes the information component of this preparation, its features, and the Russian Federation's struggle to control the information space for obtaining its geopolitical dividends. Before the start of the August military operation, the Russian Federation became the organizer of active multi-faceted anti-Georgian information "throw-in", using diplomatic resources and media controlled by the leadership of the Russian Federation and pro-Russian media in Abkhazia and South Ossetia. The article analyzes facts from Russian and Western sources about the causes and prerequisites for the outbreak of the conflict exactly in August 2008, which Russia has planned and carefully prepared. The purpose of the article is to analyze the information component of the preparation of the Russian invasion into Georgia in August 2008. Determination of its main stages, conducted by the Russian Federation in the pre-war period, the causes and prerequisites for outbreak of the conflict.

The Russian Federation has historically used separatism and post-colonial claims in neighboring countries to blackmail and, if necessary, dismember them. This became evident in Russia's approach to using the "concept of a strong state" in foreign policy towards Moldova, Georgia and Ukraine. In the case of Georgia, the historical fact is that regular military units of the Russian armed forces that did not have the status of peacekeepers invaded the territory of another state before August 7, 2008 without the permission or notification from the Georgian leadership. Thus, was carried out an act of aggression in accordance with international law.

Keywords: *Russian-Georgian war of 2008, information warfare, geopolitics, diplomatic escalation of the conflict, military escalation.*